No. 87. 1849.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 1 NOVEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28sten October.

De Regering heeft de volgende telegrafische depeche ontvangen, waaruit blijkt dat de staatkunde des Keizers van Rusland niet tot een algemeenen oorlog zal leiden:

«De generaal *de Lamoricière* aan den Minister van Buitenlandsche Zaken.

«St. Petersburg den 18 October. Graaf *van Nesselrode* heeft gisteren aan den Ottomannischen Gezant kennis gegeven, dat de Keizer, den brief van den Sultan in overweging nemende, zich bepaalde bij te eischen dat de uitgewekenen uit Turkije zouden worden verdreven. *Fuad*-effendi beschouwt de zaak als geschikt."

Nu het Oostersche vraagstuk eenmaal is opgelost, verwacht men dat Oostenrijk zich met dubbele kracht op de ontknooping der Duitsche zaken zal toeleggen, en men meent dat Rusland daarop grooten invloed zal uitoefenen.

— De *Moniteur* verkondigt, dat de generaal *d'Hautpoul*, die tot opperbevelhebber van het expeditionnaire leger in Italie benoemd is, ingevolge besluit der regering, tevens belast zal worden met de functiën van tijdelijk gevolmagtigd minister der Republiek bij den Heiligen Stoel, na den terugkeer des heeren *de Corcelles*.

— Men beweert, dat de minister van binnenlandsche zaken, *de Follouæ*, thans bepaaldelijk zijn ontslag heeft aangeboden. De keus van een' opvolger brengt het ministerie in groote ongelegenheid.

— In bijzondere brieven uit deze hoofdstad leest men het volgende:

«In het staatkundige heerscht thans te Parijs kalmte, gelijk meestal het geval is na belangrijke discussiën die de openbare aandacht bijzonder hebben [illegible] stormen plaats maken. De oorlog tegen een gedeelte van het kabinet zal spoedig in de wetgevende vergadering moeten losbarsten, en wel waarschijnlijk het allereerst over het vraagstuk der ambtenaren en over de handelwijs van den minister van binnenlandsche zaken, die steeds weêrstand blijft bieden aan de vordering eener afzetting in massa. En toch kan men niet ontveinzen dat het ministerie, zoo het ten deze niet in allen deele aan de eischen der meerderheid beantwoordt, zeer veel doet, want zeer dikwerf behelst de *Moniteur* lange lijsten van veranderingen, verplaatsingen en afzettingen. Van den kant der overdreven behoudsmannen dringt men op eene spoedige discussie over dit onderwerp aan; de meer gematigden echter wenschen dat er nog een uitstel plaats hebbe, uit vrees dat de discussie tot eene scheuring zou kunnen aanleiding geven.

«Mogt deze moeijelijkheid overwonnen worden, dan zullen er zich andere opdoen; allereerst met betrekking tot de wet op het openbaar onderwijs. Hoe zeer ook de denkwijze van den heer *Thiers* over den toestand en de behoeften van het openbaar onderwijs in Frankrijk veranderd moge zijn, is het toch niet te denken dat hij de voorstellen der commissie zal aannemen, en daaruit moet een nieuw gevaar van scheuring ontspruiten. Welligt zal men de oplossing van deze moeijelijkheid willen uitstellen, door toe te geven aan het verlangen van den staatsraad, die bij de vergadering zijn regt wil doen gelden op het voorloopig onderzoek der wets-ontwerpen. Dit uitstel zou echter slechts van korten duur kunnen wezen; want de behoefte aan eene nieuwe organisatie van het onderwijs doet zich dringend gevoelen.

«Van geen minder belang is het finantiële vraagstuk en ook dit schijnt [illegible] Op dit punt is niets zeker, dan het bestaan van het tekort, hetwelk telkens door nieuwe buitengewone credieten aangroeit. Wat middel zal men aangrijpen om hetzelve te dekken, en eenig evenwigt tusschen de inkomsten en uitgaven daar te stellen? Daaromtrent heerscht het grootste verschil van gevoelen. De hoop der regering is hoofdzakelijk gevestigd op het behoud der belasting op de dranken, onder eenige wijzigingen; maar de oppositie daartegen wordt gedurig sterker. De Bergpartij en de meer gematigde republikeinen, die het door de constituërende vergadering genomen besluit tot afschaffing dier belasting willen handhaven, zullen ondersteuning vinden bij een groot aantal afgevaardingden der behoudende partij uit de wijnbouwende departementen, waar over het algemeen de afkeer van de belasting zeer groot is, en het is zeer mogelijk dat er daardoor eene meerderheid gevonden wordt om het votum der constituërende vergadering te bevestigen. Wat deze moeijelijkheid betreft, is geen uitstel mogelijk; er moet volstrekt vóór den 1sten Januarij een besluit genomen worden, anders zou de belasting van zelf komen te vervallen. Welligt zal men echter nog eenen middenweg beproeven in te slaan, en voorstellen om de belasting nog tot 1 Januarij 1851 te doen heffen, zonder voor het vervolg iets te beslissen.

«Maar zelfs het behouden dezer belasting is niet voldoende om in alles te voorzien, en van waar men het ontbrekende zal ontleenen weet niemand. Algemeen bij de meerderheid is de tegenstand tegen de door den heer *Passy* voorgestelde belasting op de inkomsten; sommigen spreken van eene wijziging der wet op het zegel; andere van eene belasting op het papier; weder anderen van opcenten op het personeel, maar tot dusverre zijn geen bepaalde voorstellen gedaan. Inmiddels nemen de uitgaven steeds toe.

«De opvolger van den heer *de Falloux* is nog niet benoemd."

— Het regtsgeding te Versailles wordt dagelijks voortgezet. Gisteren moest de heer *Pouillet*, die gewisselijk een der belangrijkste getuigen is, worden gehoord. Hij heeft zich echter verschoond, op grond, dat zijn zoon zeer gevaarlijk ziek was. Onder de beschuldigden, die ditmaal gehoord zijn, als deel genomen hebbende aan den aanslag van den 13 Junij, wordt genoemd de Belg *Grégoire*. Deze heeft thans op nieuw erkend, dat hij in 1830 te Gend eene tegenomwenteling heeft willen bewerken en de voorloopige Belgische regering wegjagen; dat hij geene scheuring van België en Nederland had verlangd, maar alleen eene administrative scheiding. Verder heeft hij verklaard, dat de beruchte aanslag van Risquons-tout, in 1848, *in het kabinet van den gewezen minister Bastide is beraamd geworden*, en dat de heer *Lamartine* hem, *Grégoire*, herhaaldelijk heeft bedankt voor de wijs, waarop hij in de clubs het woord voerde, en de geestdrift der aanwezigen voor de republikeinsche orde van zaken wist aan te wakkeren.

— Volgens berigten uit Turyn heeft de nieuw benoemde minister voor de openbare werken, de heer *Mathieu*, geweigerd die betrekking te aanvaarden, uit hoofde van de groote verbittering die zijne benoeming bij de linker zijde der kamer van afgevaardigden had te weeg gebragt.

— Berigten uit Madrid van den 22sten bevestigen dat het ministerie *Narvaez* in zijn geheel wederom opgetreden is, en melden dat terstond daarna de meeste leden van het kabinet, dat hetzelve zoo korstondig vervangen had, benevens een groot aantal andere personen, waaronder ook een secretaris des Konings en onderscheiden groot-officieren van het paleis, in hechtenis genomen of verbannen zijn. Over de oorzaken van het gebeurde schijnt nog geen genoegzaam licht verspreid te zijn.

Bijzondere brieven uit Madrid behelzen echter eenige toelichting nopens de oorzaken van de herhaalde veranderingen in het bewind, welke daar in de laatste dagen hebben plaats gehad. Daaruit blijkt, dat het gebeurde het werk is geweest der partij van den echtgenoot der Koningin, Koning *D. Francisco d'Assize*, en dat de biechtvader des Konings, pater *Fulgencio* met eenige andere vertrouwelingen, aan het hoofd stond der partij, welke het ministerie *Narvaez* wilde omverwerpen. Ten einde de Koningin te bewegen het ontslag van haren eersten minister te onderteekenen, had pater *Fulgencio* de hem ten dienste staande geestelijke middelen gebezigd, en aan de Koningin eene zoogenaamde volkomene indulgentie van den Paus toegezegd voor al de door haar bedreven of nog te bedrijven verkeerdheden. Den 18 dezer had de Koningin daarop het ontslag onderteekend, en de eerste minister, op de tijding daarvan, onmiddellijk een raad van ministers belegd, waarin al de leden van het kabinet hebben verklaard, hun ontslag in te dienen.

Nadat *Narvaez* in het gezag hersteld was, heeft hij onmiddellijk zeer gestrenge maatregelen genomen tegen allen, die in dezen aanslag waren betrokken geweest. De generaal *Cléonard* is door hem ontslagen uit de betrekking, welke hij vroeger bekleedde; de biegtvader des Konings is naar een klooster in Andalusië verbannen, en ook tegen de overige deelnemers van dit bedrijf zijn meer of min gestrenge straffen uitgesproken. De Koning *Francisco d' Assize* is, zoo men verneemt, almede ontslagen uit zijne betrekking van bewindvoerder der schatkist van het Vorstelijke Huis en uit het opperbestuur over het paleis, en zou reeds zijn verlangen hebben te kennen gegeven, zich uit de hoofdstad te verwijderen. — Den 23 was te Madrid alles rustig.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten October.

Te St. Petersburg is den 18den dezer eene keizerlijke ukase aan den dirigerenden senaat bekend gemaakt, waarbij «ter bestrijding der buitengewone uitgaven, veroorzaakt door den marsch der Russische troepen naar buiten 's lands," eene nieuwe uitgifte bevolen wordt van Rijks-schatkistbiljetten, tot een bedrag van zeven seriën, te weten de 20ste tot de 27ste, elk van 3 millioen zilveren roebels.

Fuad-Effendi, de met eene buitengewone zending naar St. Petersburg afgevaardigde Turksche commissaris in de aangelegenheid der Hongaarsche uitgewekenen, is den 16 te St. Petersburg door den Keizer in een afzonderlijk gehoor ontvangen. Alles, de wijs van receptie van den gezant niet

allëen, maar zelfs de toon, waarop de St. Petersburger bladen de aanhangige quæstie nopens de Hongaarsche uitgewekenen bespreken, geven billijken grond tot de verwachting, dat deze zaak zeer spoedig op eene minnelijke wijs tusschen Turkye en Rusland zal geschikt worden.

In gelijken geest wordt uit Weenen gemeld, dat, ten gevolge van uit St. Petersburg ontvangene mededeelingen, onderhandelingen met den Turkschen gezant te Weenen aangeknoopt zijn.

— De commissie voor het bestuur, die alhier zitting houdt, heeft zich, met uitzondering der vertegenwoordigers van Hannover en Saksen, daaromtrent vereenigd, dat de verkiezingen voor den Rijksdag den 15den Januarij 1850 geschieden zullen. De Hannoversche gevolmagtigde, de heer *von Wangenheim*, en die van Saksen, de heer *von Zeschau*, hebben, ten gevolge hiervan, den raad medegedeeld, dat dringende aangelegenheden hunne afreis noodig maakten.

De heer *von Radowitz* heeft, als Koninklijk commissaris, in de Pruissische Tweede Kamer eene nadere verklaring gegeven op de onlangs door den heer *von Beckerath* gedane interpellatie. Daaruit blijkt, hoe de Pruissische regering, in weerwil der weigering van Beijeren, Wurtemberg en Hessen-Homburg, bij het plan blijft volharden, de verkiezingen voor den Rijksdag, die te Erfurt zitting zal houden, den 15den Januarij des volgenden jaars te doen plaats hebben.

— Het Weener regeringsblad van den 24sten dezer maakt de besluiten des Keizers omtrent de voorloopige organisatie van het bestuur in Hongarije bekend. Daarbij is de oude Hongaarsche constitutie afgeschaft, en bepaald dat voor Hongarije een nieuw statuut zal worden uitgevaardigd, in overeenstemming met de Oostenrijksche constitutie van 4 Maart, en dus gegrond op het beginsel der volstrekte eenheid van de monarchie, en der gelijkheid van regten van alle kroonlanden. Het land zal, met afschaffing der oude verdeeling in comitaten, in eenige groote districten worden verdeeld, waarvan het getal nog niet is vastgesteld, en in welke voorloopig het bestuur door de militaire overheden zal worden uitgeoefend. De tot dusver met Hongarije vereenigde gewesten Zevenbergen, Croatie enz. zullen van hetzelve afgescheiden en voortaan afzonderlijk beheerd worden.

— In brieven uit Belgrado wordt sterk geklaagd over de wreede en laaghartige middelen, door de Turken aangewend om de Hongaarsche en Poolsche uitgewekenen tot verzaking van hun geloof te dwingen. Andere brieven zeggen daarentegen dat zulks bij de meesten van hen maar al te weinig moeite kost.

— Uit Pesth meldt men van den 20sten dat dien morgen aldaar weder drie doodvonnissen ter zake van hoog verraad voltrokken zijn, te weten aan den vorst *Woronietzky*, voormalig luitenant in Oostenrijksche dienst, aan den fabrikant *Giron*, en aan den sergeant-majoor (later adjudant van *Dembinski*) *Abancourt*.

Eindelijk wordt uit Weenen van den 26sten geschreven, dat aldaar berigt was ontvangen, dat twee dagen te voren de grijze baron *Perensji*, president der Magnaten-tafel, benevens twee anderen, te Pesth opgehangen zijn. Bovendien waren 15 doodvonnissen door den strop uitgesproken.

Te Weenen heeft de militaire autoriteit den boekhandelaren aangezegd, dat zij al wat zij uitgaven, vóór den druk aan de censuur moesten onderwerpen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 31sten October.

Laatstleden Maandag heeft de overgave van het kommando over het hier in garnizoen liggend 7de regiment infanterie, door den voormaligen chef, den generaal-majoor *Verhorst*, aan den nieuwen bevelhebber den kolonel *Menningh*, op de Gasthuisvelden, op eene plegtige wijze plaats gehad.

Nadat de nieuw benoemde generaal, de gelederen geinspecteerd, en aan het regiment den kolonel *Menningh*, met de gebruikelijke plegtigheden voorgesteld had, schaarde het zich in geslotene kolonne; de vaandeldrager trad voor, en op den standaard wijzende, sprak de gewezen regimentschef zijne troepen in treffende bewoordingen aan, dankte hij zoo officieren als onderofficieren en manschappen, voor de trouwe medewerking, die hij van hunne zijde, gedurende de negen jaren dat hij de eer had van aan hun hoofd te staan, had mogen ondervinden, en spoorde hen aan, met denzelfden ijver onder hunnen nieuwen chef voort te gaan, en steeds dezelfde schitterende blijken van trouwe pligtsbetrachting te geven. Daarna het woord tot den kolonel *Menningh* rigtende, en hem het vaandel overgevende, herdacht hij den roem onder dien standaard ingeoogst. «Hoewel – dus waren zijne woorden – gedurende mijn negenjarig bevel, het regiment niet is geroepen geworden, voor het vaderland te strijden, zoo zijn toch glorierijke herinneringen aan dezen standaard verbonden; een gedeelte van hen, welke zich er onder schaarden, werd door onzen onvergetelijken Koning, door den tweeden *Willem*, bij Quatre-Bras aangevoerd; later was het weder een gedeelte van die troepen, die de citadel van Antwerpen tegen den overmagtigen vijand met heldenmoed verdedigden, terwijl het overige deelnam aan den niet minder roemrijken tiendaagschen veldtogt. Ik wensch u geluk! Kolonel, met het bevel over dit regiment, daar ik de stellige overtuiging medeneem, dat, indien op nieuw voor den dierbaren Nederlandschen grond mogt gestreden worden, zich nieuwe lauweren bij de reeds behaalde zullen voegen. *Leve de Koning!*" Deze kreet werd met geestdrift herhaald; het volkslied deed zich hooren, en de troepen riepen hunnen chef het vaarwel toe met de woorden: *Lang leve de generaal Verhorst.*»

Gisteren namiddag is de generaal-majoor *Verhorst* van hier naar zijne nieuwe bestemming 's Hertogenbosch vertrokken. ZHEd. Gestr. werd door de heeren officieren van het regiment uitgeleid, terwijl het korps hoornblazers zich nog ter eer van den gewezen korpskommandant liet hooren.

De *Staats-Courant* van Zondag berigt het volgende, onder dagteekening van den 27sten: «De Koning heeft de heeren *Thorbecke* en *Nedermeijer van Rosenthal* bij zich doen ontbieden, ten einde persoonlijk met die heeren in overleg te treden."

Heden behelst de *Staats-Courant* het volgende:

«De Koning heeft op heden onderteekend onderscheidene besluiten, bevattende:

1°. het aannemen, met den laatsten dezer maand, van het bij adres van den 3den Augustus jl. aangeboden verzoek om eervol ontslag van jhr. mr. *H. L. Wiechers*, als Minister van Justitie, en bepaling, dat hij als lid van den Raad van State in dat collegie zal terugkeeren in den rang van zitting, welke door hem op den 31sten Mei jl. werd ingenomen;

2°. het benoemen tot Minister van Justitie, met ingang van den 1sten November aanstaande, van jhr. mr. *J. T. H. Nedermeijer* ridder *van Rosenthal*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

3°. het aannemen met den laatsten dezer maand van het, bij adres van den 18den September jl., aangeboden verzoek om eervol ontslag van de heeren:

mr. *L. A. Lightenvelt*, als Minister van Buitenlandsche Zaken, tijdelijk belast met de waarneming der functiën van Minister van Justitie;

mr. *J. M. de Kempenaer*, als Minister van Binnenlandsche Zaken;

generaal-majoor *J. H. Voet*, als Minister van Oorlog;

mr. *S.* baron *van Heemstra*, als Minister voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten;

mr. *J. A. Mutsaers*, als Minister voor de Zaken van de Roomsch-Katholijke Eeredienst;

Schout bij nacht *E. B. van den Bosch*, als Minister van Koloniën, tijdelijk belast met de waarneming der functiën van Minister van Marine;

4°. het niet aannemen van het bij datzelfde adres aangeboden verzoek om ontslag van den heer mr. *P. P. van Bosse*, als Minister van Financiën;

5°. de benoeming met ingang van den 1sten November aanstaande, van mr. *J. R. Thorbecke*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tot Minister van Binnenlandsche Zaken;

van mr. *H. van Sonsbeeck*, lid van den Raad van State, tot Minister van Buitenlandsche Zaken;

van den vice-admiraal *E. Lucas*, directeur en kommandant van de directie der Marine te Vlissingen, tot Minister van Marine;

van den generaal-majoor jhr. *J. F. van Spengler*, tot Minister van Oorlog;

van den staatsraad in buitengewone dienst *C. F. Pahud*, waarnemend secretaris-generaal van het departement van Koloniën, tot Minister van Koloniën;

6°. de bepaling, dat met den 1sten November aanstaande het bestuur der departementen voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten, en voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst voorloopig zal zijn opgedragen, dat van eerstgemeld departement aan den Minister van Justitie, en dat van laatstgemeld aan den Minister van Buitenlandsche Zaken.

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* vermeldt voorts dat aan den heer *van Bosse* is toegevoegd als directeur van financiën, de heer Mr. *Boeije*.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal is tegen Dingsdag den 6den November bijeengeroepen, om hare werkzaamheden te hervatten.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 29sten October 1849, n°. 42, is benoemd tot president van het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, mr. *J. A. Philipse*, thans vice-president van hetzelve hof: en

tot vice-president van het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, mr. *P. Buijskes*, thans raadsheer in hetzelve hof.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten goedgevonden: 1°. te verplaatsen: bij de bataillons grenadiers van het regiment grenadiers en jagers: den 1sten luitenant *W. J. H. Oosterdiep*, van het 2de regiment infanterie; 2°. te benoemen: bij het leger in Oost-Indie, tot officier van gezondheid der 3de klasse den heer *E. F. M. Helmkampf*; tot paarden-arts, den civilen veearts der 1ste klasse *J. C. le Roy*.

— Bij besluit van den 27sten October jl., n°. 54., heeft Zijne Majesteit den heer *H. P. van Ede van der Pals*, regent van het gasthuis te Rotterdam, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, ter vereering van den ijver en de zelfopoffering, door hem in onderscheiden betrekkingen, maar vooral ook aan de verpleging der cholera-lijders te dier stede besteed.

— De *Staats-Courant* van Zondag behelst een besluit van den 19den October, betrekkelijk de derde algemeene tienjarige volkstelling, welke zal beginnen op den 19den November aanstaande.

— Het *Provinciaal Bosch Dagblad* geeft het volgend verhaal van het te 's Bosch [illegible] voorgevallen ongeluk: [illegible]

«Heden morgen, zeven ure, sprong de stoomketel van het stoomjagt *Jan van Arkel*, n°. 2, met een vervaarlijk gedruisch, en sloeg het stoomjagt uit elkanderen, juist op het oogenblik, dat het alhier van de wal zoude steken, om naar Rotterdam te stoomen.

«Het aantal personen, die daarbij het leven verloren hebben, is voor alsnog niet te bepalen; het verlies van acht menschenlevens heeft men inmiddels stellig te betreuren, terwijl bovendien negen andere personen in meerdere of mindere mate zijn gekwetst, en of aan hunne woningen alhier of in het gasthuis verpleegd worden.

«Ongelooflijk is de kracht geweest, waarmede de stoom zich eenen uitweg heeft gebaand, daar onder anderen zware, bijna ontilbare stukken ijzer en koper op het Plein en over de Haven in de Dieze alhier gevlogen zijn.

«De aanlegplaats van het stoomjagt is bezaaid met de overblijfselen der machinerie en stukken hout van het wrak; voortdurend worden, in het nog op zijde in het water liggende overgebleven gedeelte van het stoomjagt nasporingen gedaan naar lijken van personen, die vermist worden.

« De autoriteiten, zoo militaire als civielen zijn allen op de plaats van de ramp aanwezig, waardoor de volmaaktste orde gehandhaafd en gezorgd wordt voor de redding van datgene, wat nog zoude kunnen gered worden.

« Als door een wonder zijn de machinist en stoker van het jagt behouden gebleven, zoo ook de kapitein *van der Schuit*, die van de raderkast in het water geslagen, het aan zijne tegenwoordigheid van geest te danken heeft, dat hij nog leeft.

« Ook de heeren *van Maaren*, aannemer, en mr. *Schiffer*, advokaat alhier, zijn mede wonderlijk gered, zoo ook de heeren *Ivo de Hondt*, koopman uit Rotterdam, *van der Esch*, scheepstimmerman, zekere *Giessenbach*, *Rijkers* en anderen.

« Om de familie-betrekkingen noemen wij voor alsnog de namen niet van de overledenen of vermisten.

« De justitie doet op dit oogenblik (namiddag half drie ure, onderzoek naar de oorzaak van het ongeluk."

De *Rotterdamsche Courant* behelst in een bijzonder berigt nog de volgende bijzonderheden:

« De ontzettende ramp heeft plaats gehad op het oogenblik dat de boot gisteren morgen ten 7 ure zou afvaren. De ketel is gesprongen. Door welke oorzaak? Men durft het niet beslissen. Het zal misschien blijken; de justitie doet er een onderzoek na, dat ik niet wil vooruitloopen. Het achterste gedeelte der boot is geheel verbrijzeld en levert een akelig schouwspel op. Zware stukken ijzer zijn ver van de plaats des ongeluks nedergevallen. Een groot stuk met verscheiden buizen ligt aan den wal, nabij de aanlegplaats. Een stuk van misschien 3000 pond zwaarte is over de haven en daarna over de huizen heengeslingerd in de Dieze. De schoorsteen heeft eene in de haven liggende aak doen zinken. De nabij liggende boot *Jan van Arkel* nº. 1 heeft weinig geleden. De schok heeft in den omtrek eenkele glasruiten verbrijzeld, en een stuk ijzer, sommigen zeggen: de veiligheidsklep, is in een huis op de haven ingedrongen. Het aanschouwen van het wrak geeft een treurig gevoel.

« Maar vreeslijker dan dit alles is het verlies van zoo vele menschenlevens, die het slagtoffer geworden zijn van deze geduchte uitbarsting. Van acht menschen liggen de verminkte overblijfselen in het gasthuis. Mijne pen weigert al het akelige neder te schrijven. Anderen worden nog vermist. Hoe velen? Men kan het niet zeggen. Van twee, een linnenkoopman uit de Meijerij, en een knecht der boot, weet men het met zekerheid. Nasporingen hebben evenwel doen zien, dat er nog verscheidene anderen moeten zijn.

« Daar de uitbarstig naar het achtereinde van het stoomschip heeft plaats gehad, en het voorste gedeelte nagenoeg nog in zijn geheel is, hebben sommigen het leven behouden. Eene keukenmeid, die zich in of bij de kombuis bevond, heeft volstrekt geen letsel. Twee kinderen van den hofmeester, die voor den conducteur de dienst mede zou vervullen, den braven ellendig verminkt gevonden *Gerritsen*, zijn behouden. Ook de machinist en de stoker, van welke enkele min of meer zwaar (een zeer belangrijk) gewond zijn. Een fourier verhaalde mij zijne vrouw en kind uit de voorkajuit te hebben gered. Menschen, die aan den wal stonden, zijn gedeeltelijk weggeslingerd of met kleine kwetsuren (die bij zoo geduchte gevallen weinig geteld worden) vrij gekomen.

« Meerder bijzonderheden weet ik u niet te melden; de een voegt dit, de ander dat bij het medegedeelde; de verslagenheid is in 's Bosch algemeen. De slag is tot te St. Michiels-Gestel, op twee uren afstands, gehoord."

— Uit 's Hertogenbosch wordt gemeld, dat ll. Vrijdag voor het eerst, ingevolge de wet op de vreemdelingen, een vreemdeling, die, onvoorzien van de noodige bescheiden, middelen van bestaan enz., uit België komende, tot in genoemde stad was doorgedrongen, door de plaatselijke politie afgewezen en langs den korts mogelijken weg over de grenzen gebragt is.

— Te Amsterdam is in den nacht van den 28sten op den 29sten, in slechts 39jarigen ouderdom overleden de met roem bekende graveur *J. P. Lange.* Hij was eleve van den graveur *Velijn*, lid der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten en sedert drie maanden gehuwd.

— De beschuldigde *J. B. de Loeil* is door het provinciaal geregtshof te Middelburg, op alle punten schuldig verklaard en veroordeeld om aan de galg te worden gehangen, dat er de dood na volgt. De voorgezeten hebbende vice-president, Mr. *S. de Wind*, heeft daarop eene treffende toespraak tot den beschuldigde en tot het publiek gehouden, hetwelk in ongemeen getal was toegestroomd.

— Gepasseerden Zondag had te Chaam de bevestiging en intrede plaats van den nieuwen Predikant dier gemeente c. a., den WelEerw. Z.Gel. Heer *van Rhijn*, die laatstelijk als Inspector der Protestantsche Gemeenten in Indie was werkzaam geweest. De bevestiging geschiedde, bij vriendelijken afstand van den Consulent, door den WelEerw Z.Gel. Heer *Bösken* Predikant te Utrecht. De bevestiger sprak naar aanleiding van *Handel. VIII*: 35, over de heilrijke vruchten der Evangelie-verkondiging en de vereischten, die, ter bereiking daarvan, zoowel in den prediker en zijn werk, als in de hoorders moeten gevonden worden. Des namiddags aanvaardde de bevestigde zijne bediening, sprekende naar aanleiding van *II. Cor. I*: 24 over den geest die den Evangelie-dienaar behoort te bezielen, zal zijn werk der Gemeente tot zegen zijn. — De talrijk opkomst niet alleen van de leden der Gemeente, maar ook van naburige plaatsen, getuigde van de algemeene belangstelling in deze plegtigheid.

— Uit eene door den minister voor de zaken der hervormde eeredienst enz. aangeboden nominatie tot vervulling der predikantsplaats in de hervormde gemeente van Lage Zwaluwe, zijnde eene koninklijke collatie, heeft Z. M., bij besluit van den 19den dezer, benoemd de heer *B. W. Scholten*, thans predikant te Hoogesmilde.

— Van wege het ministerie van hervormde eeredienst is afgekondigd een door de hervormde synode onlangs vastgesteld en door Z. M. goedgekeurd zesde additioneel artikel van het reglement op de algemeene weduwen-beurs voor Hervormde predikanten; dit artikel houdt in, dat alle buitengewone baten dier beurs zullen worden aangelegd tot vermeerdering van het kapitaal.

— In den avond van den 26sten dezer is er brand ontstaan in den steenenkoornmolen, toebehoorende aan *Gerard van der Ley*, staande op het gehucht Oudemolen, gemeente Fijnaard, waardoor deze behalve het muurwerk geheel is vernield. De brand schijnt binnen in den molen zijn begin te hebben genomen, de eigenaar was daar tot half tien met het scherpen der steenen bezig geweest, en verzekerd bij het verlaten der molen de lampen goed te hebben uitgebluscht.

Bij onderscheidene vonnissen der Arrondissements-Regtbank te Breda van den 29sten October 1849, zijn veroordeeld:

Adrianus Janssen, oud 15 jaren, *Christiaan Janssen*, oud 13 jaren en *Pieter Storm*, oud 11 jaren, wonende te Bergen-op-Zoom, ter zake van diefstal van aardappelen, elk tot gevangenzetting voor den tijd van zes dagen.

Johanna de Jong, *Maria de Bruijn*, *Adriaan Christoffels* en *Adriana Heeren*, wonende onder Rucphen en Etten, ter zake van diefstal van appelen uit eenen boomgaard, elk tot gevangenzetting voor den tijd van zes dagen. En

Leendert Daniels, wonende op den Hout onder Oosterhout, wegens het door onvoorzigtig hard rijden, omverrijden en aldus verwonden van een kind, tot gevangenzetting voor den tijd van zes dagen en in eene geldboete van *f* 8 voor den Staat.

— Per Overlandpost zijn berigten van Batavia tot 28 Augustus aangebragt. Zij houden, onderanderen, het uitvoerig verslag in wegens een volksfeest, den 6 Augustus op het Waterloo-plein aldaar gegeven, en drie dagen later gevolgd door een bal en souper in de *Harmonie*, door de ingezetenen gegeven aan de officieren en manschappen der land- en zeemagt, behoord hebbende tot de derde Balische expeditie. Dat volksfeest was zeer luisterrijk. Illuminatie, gymnastische spelen, inlandsche tooneelvertooningen, nationale dansen der inlanders en Afrikanen, enz. verbreidden eene algemeene vrolijkheid. Het feest werd door de tegenwoordigheid van Z. Exc. den Gouverneur-Generaal opgeluisterd. Ten half zeven ure werd aan de troepen een banket gepresenteerd, uit brood, kaas, ham, wijn, enz. bestaande. Op 's lands oorlogs- en particuliere schepen werd een soortgelijk feestmaal aan de zeelieden gegeven. Opmerkelijk was de volmaaktste eensgezindheid en gulle vrolijkheid onder een zoo groot aantal gasten van zeer verschillenden landaard.

Ten zeven uren beklom de heer *P. van Rees*, medecommissaris voor de regeling dezer feesten, het tusschen de tafels opgerigt spreekgestoelte, en bragt hulde toe aan land- en zeemagt, welke toespraak door twee militairen, namens de aanwezige manschappen, beantwoord werd. Ten half acht ure werden Chinesche vuurwerken ontstoken, en twee uren daarna keerden de manschappen vrolijk en opgeruimd naar hunne kwartieren terug.

Tot het bal en souper waren ruim duizend personen genoodigd. De fraai versierde zalen der *Harmonie* waren bezet door eene talrijke schare van ingezetenen, mannen en vrouwen van allen stand en rang, waarbij zich nog een groot getal gezagvoerders van particuliere schepen gevoegd had, terwijl al de officieren der land- en zeemagt tegenwoordig waren. Men vernam intusschen met leedwezen dat Z. H. de hertog van *Saxen-Weimar* door ligte ongesteldheid verhinderd was dit feest bij te wonen. Daarentegen baarde het vreugde dat de luitenant-kolonel *van Swieten*, benoemd tot civiel en militair gouverneur van Sumatra's westkust, vóór den aanvang van het feest door den Gouverneur-Generaal buitengewoon was bevorderd tot kolonel, met de teekenen van welken rang hij dan ook op het bal verscheen.

Nadat Zijne Excellentie en mevrouw *Rochussen* door heeren Commissarissen waren ingeleid, werd het bal geopend, waarbij de toiletten der dames een zeer aanlokkend gezigt opleverden. Ten half twaalf ure begaf men zich, in de daarvoor afgezonderde ruime lokalen, aan den disch, waar door ruim zeshonderd personen aan zes ruim voorziene tafels plaats werd genomen.

De president der Commissie, jonkh. *J. C. Reynst*, wijdde den eersten kelk der gedachtenis aan de Nederlandsche helden, in den tweejarigen oorlog op Bali gesneuveld, welke aandoenlijke herinnering in stilte afliep. Daarop volgden de feestdronken, gewijd aan Z. M. onzen geëerbiedigden Koning *Willem III*, aan Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal, en aan de land- en zeemagt. Deze feestdronken, telkens door schoone muzijkstukken afgewisseld, werden met geestdrift gedronken, en het bal, na den afloop van het souper, tot laat in den nacht in gulle vrolijkheid voortgezet. De ingezetenen van Batavia, waaronder ook kooplieden, zoo Nederlandsche als uit vreemde Natien, en vele ambtenaren en particulieren, hebben alzoo de aangename voldoening mogen smaken dat de feesten ten volle aan de verwachting beantwoordden. Zij zijn niet alleen tot genoegen der aanwezigen afgeloopen, maar tevens werden door heeren officieren van land- en zeemagt vele blijken hunner gevoeligheid voor de ontvangen hulde gegeven.

— In eene suikerfabrijk in het district Krakson, adsistent-residentie Probolingo, residentie Bezoekie, toebehoorende aan den contractant *L. Spengler*, is den 3. Aug. een der onlangs aldaar geplaatste nieuwe stoomketels gesprongen, waardoor negentien werklieden zwaar gewond zijn, van welke drie dagen later reeds elf overleden waren. Aan den fabrijkant is alle verlangde hulp verleend tot herstelling der beschadigde gebouwen, en de fabrijk was den 6 Augustus, met den vroegeren stoomtoestel, weder aan het werk.

— De *Singapore Free Press* zegt dat de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië voornemens is eene reis naar de Nederlandsche bezittingen op Borneo te doen, en vervolgens Bali, Celebes, de Molukken en Solo te bezoeken.

Den 5den Augustus is te Bangoemaas overleden de heer *F. H. Doornik*, in leven resident aldaar.

Te Samarang overleden jhr. *Albert Jean Louis de Casembroot*, in leven 1ste luitenant der artillerie, in den ouderdom van 26 jaren.

Den 29sten Julij overleed te Batavia, aan de gevolgen van een val van het paard, de Hoogedelgestr. heer *L. Launy*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en der Danebrogs-orde, directeur-generaal van financiën. Bij de herstelling van het Nederlandsch gezag in Neêrlands Indie, als militair aangekomen, klom hij door bekwaamheid en ijverige pligtsbetrachting op tot de hoogste burgerlijke betrekkingen. Hij wordt zeer betreurd.

De functiën van directeur-generaal der financiën zijn tijdelijk opgedragen aan den directeur der producten enz. *H. J. Lutjens*.

Bevorderd: tot luitenant-kolonel bij het 2de bataillon der infanterie, de majoor *T. E. Roque*, van het 5de bataillon; tot luitenant-kolonel, de 2de directeur der genie, de majoor *H. A. L. Bousquet*; tot majoor effectief, de majoor titulair *E. C. C. Steinmetz*; tot kapitein, de 1ste luitenant *F. T. Maurenbrecher*; tot majoor titulair, de kapitein der genie [illegible] *Gallois*, thans waarnement resident der Zuid- en Oostkust van Borneo, zijnde hij in dien rang overgeplaatst bij de infanterie.

— Te Batavia heeft zich eene commissie gevormd om een gedenkstuk te stichten ter eere der nagedachtenis van den roemrijk gesneuvelden generaal *Michiels*. De commissie bestaat uit de heeren *P. van Rees*, president; *P. H. Menu*, vice-president; *J. J. Perié*; *W. Poolman*, penningmeester; *R. Melbourn*, dr. *J. C. van Rijneveld*, *J. F. L. Steitz*, *E. W. Gramerus*, *C. J. Loman*, Jz., mr. *W. H. du Cloux*, *J. C. Meijer*, secretaris."

— Particuliere berigten uit Batavia melden het volgende: Op het berigt, dat het er in de binnenlanden van Palembang eenigzins onrustig uitziet (zonder dat dit van ernstigen aard schijnt te zijn) is deze maand eene kleine expeditie troepen met stoombooten naar Palembang gezonden. Het fregat *Prins van Oranje* vertrok van Bencolen en Padang naar Nederland; terwijl *de Sambre* met nog een klein vaartuig naar Makasser vertrok, ten einde aldaar, zegt men, tegenwoordig te zijn, wanneer de Gouverneur in de volgende maand, eene voorgenomen reis door de Moluccos doet.

— De met de jongste overlandpost ontvangen berigten uit Canton behelzen de belangrijke tijding, dat de gouverneur van Macao den 22sten Augustus even buiten die stad door eenige Chinezen vermoord is geworden; dat de Portugesche bezetting daarop, na het ombrengen van eenen Manderijn, vijandelijkheden tegen de Chinezen begonnen was, en een hunner forten vermeesterd had, waarbij 74 Chinezen het leven verloren hadden; en dat van Hongkong, op ontvangst der tijding van het gebeurde, onmiddelijk eenige Engelsche en andere Europesche oorlogsvaartuigen, die zich juist aldaar bevonden, naar Macao gestevend waren en er manschappen tot bescherming der stad aan wal gezet hadden. Men vreesde dat het gebeurde voor de Europesche belangen in China in het algemeen, zeer nadeelige gevolgen zou kunnen na zich slepen.

— De met den landpost uit Britsch Oost-Indië ontvangen berigten vermelden een groot ongeluk te Trichinopoly voorgevallen. Bij een afgodenfeest, hetwelk nabij die plaats op de helling van een berg gehouden en door eene ontelbare volksmenigte bijgewoond werd, ontstond, door eene onbekende oorzaak, een plotselinge schrik, tengevolge waarvan de hooger staande menigte op de lagere zoo onstuimig aandrong, dat meer dan vierhonderd personen gesmoord of doodgetrapt werden.

Met genoegen lazen wij in een der laatste nummers der *Kamper Courant* het artikel, betreffende den kolonel *Menningh;* het verheugde ons innig, aan het hoofd van het regiment eenen man te zien, als chef zoo geacht, als mensch zoo bemind! doch die vreugde kon ons hem niet doen vergeten, die ons verlaat, na negen jaren het bevel over ons te hebben gevoerd, en die, gedurende dit tijdvak, steeds een ijverig en verlicht voorstander was van al wat tot den roem van het regiment kon bijdragen, ook daar de eerste was, waar het onze belangen gold!

Hartelijk gemeenden dank zij hem daarvoor toegebragt door ons allen, maar vooral ook door hen, die, door zijn rusteloos pogen, zijne meer dan vaderlijke zorgen, of hunnen vorigen toestand zagen verbeteren, of in staat werden gesteld, om doeltreffend voor hunne verdere loopbaan te arbeiden; daardoor heeft hij zich eene ruime plaats in ons aller harten verworven, daardoor zullen wij steeds met diepe erkentenis gedenken aan den ons zoo waarden chef, aan den generaal *Verhorst!*

Breda, den 30sten October 1849.

De Onder-officieren van het 7de Regiment.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 29 October.

TARWE en ROGGE bij kleinigheden tot vorige prijzen aan Cons. afgegaan. Verkocht van Tarwe: 130, 131 ℔ bonte Pools. *f* 287, 290; 127 ℔ O. witbonte dito *f* 290; 131 ℔ roode Odessa *f* 230; 125 ℔ Jar. Groninger *f* 186; 132 ℔ puike Cubanca *f* 275; 131 ℔ O. Rijn *f* 255; 127 ℔ N. Zeeuws. *f* 245. — Van Rogge: 123 ℔ Pruissische *f* 140; 122 ℔ Holsteins. *f* 130; 125 ℔ N. Inlands. *f* 136.

GERST wat aangenamer: 119 ℔ Jar. Chevalier *f* 150; 115 ℔ Jar. Holsteins. *f* 135; 100 ℔ N. Old. Winter *f* 107.

HAVER in één doen: 84 ℔ N. Fijne *f* 96.

BOEKWEIT *f* 4 hooger: 120, 121, 122, 123 ℔ N. Amersf., Nijkerker en Gooische *f* 156, 158, 160, 162; 120 ℔ N. Groot-Brab. *f* 155.

KOOLZAAD: Norder 67 P. vl.; op 9 Vat, in Oct. 77 P. vl.; Nov. $76^{1}/_{2}$ P. vl.

LIJNZAAD één doen: 110 ℔ Arch. *f* 260; 112 ℔ Petersb. Morch. *f* 280; 109, 110 ℔ Egypt. *f* 285.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 47; Vlieg. *f* 46 à $^{1}/_{4}$; in Mei eerstk. *f* 47 à $46^{3}/_{4}$; Sept. *f* $38^{1}/_{2}$; Nov. *f* 46 à $45^{3}/_{4}$; Dec. *f* $46^{1}/_{2}$ à $^{1}/_{4}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 35; Vlieg. *f* 34.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39.

RAAPKOEKEN *f* 56 à 60. — LIJNKOEKEN *f* 7 à 9.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 30. OCTOBER 1849.

	van	tot
Het Nederl. Mudde Tarwe Jarige	*f* 0,00	*f* 8,83.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	7,75	8,30.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	4,35	4,75.
Het dito dito Rogge (Oude)	0,00	4,90.
Het dito dito Boekweit upwigt (70 Ned. Pond.)	0,00	4,50
Het dito dito Boekweit	4,30	4,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		0,16.
Een ligt Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		0,23.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		0,16.
Een dito pond Boter		0,60
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	*f* 1,80
Het 1000 Eiken Telhout		2,00
Het 1000 Deel Hout		2,00.
De kar Spaanders		2,85.
De „ Struiken		2,80.
De 100 Mutsaard		3,50

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (29 *October*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $53^{1}/_{16}$, $^{5}/_{16}$; 3 pCt. $62^{15}/_{16}$, 63; 4 pCt. $82^{1}/_{4}$, $^{1}/_{2}$, $^{5}/_{16}$; 4 pCt. $81^{7}/_{8}$; Amort.-Syndik. $82^{5}/_{8}$, $^{3}/_{4}$; Aand. Rijnspoorweg 81, $^{1}/_{2}$; België $2^{1}/_{2}$ pCt. $45^{13}/_{16}$, $^{7}/_{8}$; Spanje Ardoins $10^{3}/_{16}$; Onbep. St. $9^{3}/_{4}$; 3 pCt. $35^{5}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $26^{11}/_{16}$, $^{13}/_{16}$, $^{3}/_{4}$; Coupons Ardoins $7^{5}/_{8}$; Portugezen te Londen 3 pCt. $33^{1}/_{4}$, $^{3}/_{8}$; 4 pCt. $34^{7}/_{16}$, $^{7}/_{8}$, $^{3}/_{4}$; Rusland 5 pCt. $103^{3}/_{8}$, $^{1}/_{4}$; Certif. 1831—33 $93^{1}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $83^{7}/_{8}$; Id. bij *Stieglitz* $82^{5}/_{8}$, 83; Certif. te Hamb. 97; Oostenrijk Metall. 84, $^{1}/_{2}$; Id. $2^{1}/_{2}$ pCt. $42^{3}/_{4}$, $^{9}/_{16}$; N. Metall. $88^{1}/_{2}$; Fr. oblig. 3 pCt. $51^{15}/_{16}$, $52^{3}/_{16}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.